

Posudek na diplomovou práci Milana Macka

Egoismus - etika dnešní doby

Ve své práci se autor zamýšlí nad neuspokojivou mravní situací dnešní doby. Samotný cíl práce ovšem není příliš jasný. Někdy se zdá, že autor pouze z různých hledisek (filosofického, sociologického, psychologického) popisuje egoistické jednání současného člověka, k čemuž se hlásí hned v úvodu a nejspíše této interpretaci odpovídají části 2 a 4, jindy zase hledá příčiny tohoto stavu (část 1) a opět jindy se pokouší předkládat či spíše naznačovat, kde bychom měli hledat řešení tohoto neblahého stavu (část 3). Jestliže budeme vůči této myšlenkově poněkud rozevláté struktuře vstřícní, pak bychom první část mohli považovat za snahu nalézt filosofické, respektive teologické důvody dnešního mravního marasmu. Druhou část jako deskriptivní popis tohoto stavu a konečně část třetí za určitou snahu o hledání východiska. Část čtvrtou bych do práce buď vůbec nezařazoval (je příliš psychologizující), nebo bych ji sloučil s částí druhou.

Ačkoli, jak je patrné z právě řečeného, mám ke struktuře práce určité výhrady, musím vyzdvihnout, že předložený text se dobře čte, myšlenky se daří výstižně formulovat a autor velmi zdatně pracuje s primárními i sekundárními literárními zdroji. Za velmi zdařilou považuji v tomto ohledu především druhou část, v níž se popisují negativní aspekty kapitalistické společnosti. Chybí mi ovšem jasná souvislost s částí první. Při své obhajobě by se proto autor mohl přehledně shrnout, co považuje za filosofické nebo teologické zdroje dnešního egoismu.

Problematické se mi dále jeví i autorovo hledání východisek z dnešní mravní krize. Nespravedlivě odmítá marxistické řešení, protože to prý neuznává duchovní fenomény. To ovšem není pravda, protože sám Marx hovoří o *duchovní nadstavbě* každé společnosti. Důvodem k odmítnutí dále prý je, že se marxismus v praxi neosvědčil. Tento argument se ovšem týká marx – leninismu, nikoli však různých současných projevů tohoto myšlenkového proudu. Konečně E. Fromm, o nějž se M. Macko hojně opírá, když kritizuje kapitalistický egoismus, se k Marxovým myšlenkám rovněž hlásí. Očekával bych proto obsáhlejší analýzu toho, proč je marxismus nepřijatelný.

Rozpaky může vyvolat i Mackova snaha o pozitivní řešení. Východisko přitom čerpá z E. Fromma, podle nějž Ježíš Sokrates i Platon zvěstovali v podstatě tytéž normy. To je snad do jisté míry pravda, nicméně pokoušet se dát odpověď na otázku (léčení či původu) dnešní mravní krize na půdoryse těchto tří osobností jistě není snadný úkol. Autorovi se to, alespoň podle mého soudu, příliš nepodařilo. Ve své obhajobě by se tedy mohl pokusit přehledněji vysvětlit, v čem tedy on sám vidí východisko z dnešní neutěšené situace.

Přes uvedené výtky mám za to, že autor je s to samostatně myšlenky a dobře zvládl techniku vědecké práce. Zmíněné nedostatky podle mého soudu souvisí s příliš velkými ambicemi, které do svého projektu vložil. Práci doporučuji k obhajobě.

Mgr. Ing. Prokop Sousedík Ph.D.